

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Deák Ferenc emlékezete.

(T. Z.) Zombor szab. kir. város közönsége szombaton áldozott az emlékezet oltárán.

Áldozott ama férfiú dicső emlékének, aki nagyobb volt a véres harcokból diadalmasan visszatérő hadvezérnél, nagyobb a hősnél, mert egész életén át nem törekedett nagyobb dicsőségre, mint embernek lenni, olyannak, ki mást nem tud, mint hazáját szeretni.

Lármás diadalt, csillogó kitüntetést, ragyogó ünneplést szerényen elkerült s előtte mint Mózes előtt, csak az ígéret földje lebegett: Magyarország békéje, boldogsága!

A haza bölcse volt. Egy gondolkodó elme, melynek minden eszméje testet öltött s mint a kőszikla egyenesedett fel, hogy odaláncolhassa e nemzet a hullámoktól roncsokká zuzott hajóját.

Deák Ferenc. E név egy apothéozis! Egy apothéozis, mely tündökölve öleli fel a nemzet életének legragyogóbb tényeit: a kiegyezést, a békét, a koronázást.

Deák Ferenc egész mózesi dicső-

ségét, aki maga állította Andrassy Gyulát Józsuének a magyarság elé s megtörő szemmel még maga is látta népét az ígéret földén.

A törvényes jogokért váltakozó szerencsének s különböző szerencsének vív szabadságharcnak méltó zárköve Deák Ferenc!

Nélküle egy bus tragédia — vele az esemény: tökéletes egész!

Vezér volt, de különös vezér: a diszkardon kívül soha szablya nem volt a kezében. Nem ölt, nem gyilkolt, — talán igazi ellensége sem volt senki. Nem hagyott kincseket hátra, csak a nevét.

A nevét, mely fényes életének befejezésével egy óriási tanulság: hogy mialatt tallérokra s szuronyokra építik a világot, egy-egy szónoklat, egy-egy röpirat, egy ujságcikk, egy-két törvénykönyv, — kézzel nem fogható semmiségek, mint a milyen a jog, a törvény s az igazság, végtére diadalmasabbak ágyunál, szuronynál, hatalomnál és elnyomásnál.

Az ő neve nekünk ragyogó dicsőségünk, az ő élete világító fáklyánk a

jövőbe vezető utakon, az ő tanításai a mi bibliánk, amelyben hiszünk és a melylyel üdvözülünk!

Legyen áldott az emléke!

* * *

Városunk közönsége kegyelettel rötta le haláját Deák Ferenc emlékének születése 100-ik évfordulóján. Eleitől végig az ünnep komoly volt s a maga egyszerűségében még is impozánsan illeszkedett annak a férfiúnak dicső emlékéhez, kinél puritánabb, egyszerűbb hazafit e föld rajta kívül nem hordozott. Az emléktünnep szombaton f. hó 17-én d. e. 10 órakor ünnepi nagymisével kezdődött. A fényesen kivilágított templom ez alkalommal a hivatalos személyeken kívül zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Jóval a mise kezdete előtt gyülekeztek a batóságok, hivatalok és testületek. A m. kir. pénzügyigazgatóság Popp György kir. pénzügyigazgató, a m. kir. adóhivatal Horváth József adótárnok, a kir. törvényszék Szedressy Ödön törv. bíró, a kir. járásbíró Dömötör Pál táblabíró, a m. kir. államépítészeti hivatal Sztankovits György kir. főmérnök, a kir. kincstári ügyészség Janovits Gyula jogügyi tanácsos, a főgymnasium tanári kara, Rittinger Antal, a felső kereskedelmi iskola Zsulyevits Ernő igazgató, a róm. kath. elemi iskola Temunovits József h. igazgató vezetésével. A testületek részéről a magyar nőegylet választmánya id. Mihályi Jánosné elnök, a szerb

A BACSKA tárcája.

Két gyermek.

Egyszer egy atyának volt két gyermeke, Szögbajú az egyik, kékszemű a más; Oly hasonlók voltak korra, termetre, S össze mégse férték, mint ez már szokás.

Bűszke volt a barna, délceg, sasszemű, Karja volt kemény csak, szíve vajpuba, Szép szerével vele banni volt könnyű, Csak parancsra tenni végkép nem tudta.

Hízalgó a szöke, síma és ravasz, Kapzsisága volt csak mind ennél nagyobb; Mindig kétszer annyit markolt, mint amaz, De kevés volt néki, bármennyit kapott.

Játékát eltörte, boszantotta is; Ha lovasat játszottak, mindig gazda volt; Ám a jó atyánál tudta a hamis Úgy intézni dolgát, hogy amaz lakolt.

Édes anyjok is volt; mig élt, szenvedett. Barna gyermekét ő védte, szerette, De hogy egy őrtült kéz rávetemedett, Jajszava hiába zokog felette.

És az atyjok mit mond? „Szöke gyermekem Jó vagy, engedelmes, nincs bajom veled;

— Oh a másik annyi bűt okoz nekem, — Hajtsd le, jőjj, keblemre szöszke szép fejed.

*

Mostoha fiú te, árva nemzetem, Nincs szavad, jogod nincs; hol pahaszkodol? Üldözött madár vagy; ki ért nyelveden? Ki emel föl, ha e harcban elbukol?...

Rudits József.

Szüreti reminiscenciák.

Irta: Del Toró.

Egy szép szüret alkalmával történt. Régen volt biz' ez; azt szokták róla mondani, hogy talán nem is igaz. Talán csak álom volt az egész, gyönyörű mennyei álom, amilyent a szerelmesek szoktak álmodni szép asszonyokról, angyali arcu leányokról, ha mélyebben tekintenek azokba a ragyogó szemekbe, amelyeknek lángsugarai elbűvölik a szerelmes lelküket vagy még mélyebben azokba a szüreti billikomokba, amelyeknek smaragd gyöngyei fölfelé törnek, föl egész az egekig és elkábitják a fejet, kápráztatják a szemet, hogy rózsaszínben láthassa a világot.

Majd elválik.

*

Szépnek esunya voltam, de esunyának elég szép. Mert a férfi, ha egy grádussal szebb az ördögnél: akkor már szép, ha kettővel szebb: akkor bátran meg is házasodhatik és ha hárommal szebb: akkor éppen teljes a férfi szépsége és bizvást felülhet az „Olympusra“. kormányozni az asszonyvilágot.

Az én arcomat a jó Isten egyszer rossz kedvében nagyon elesufította; teliverete ragyával. Olyan volt, mintha vasboronával szaggatták volna végig: gidres-gödrös.

Még a szemeimnek is csak éppen hogy annyi hely maradt, hogy kikandikálhattak az üregeikből, mint a börtönébe zárt rab, ha egy egy vidító napsugár odatéved a börtöne rácsablakához.

Hanem a gyomrom, az vasból, a szívem meg acélból volt. Mindjárt szikrát hányt, ha egy szép asszony vagy szép leány villogó szeme rámtérintett. A gyomromról csak annyit jegyzek meg, hogy az megbirkózott a „legöregebb“ kulaacesal is. Hiába sikoltozott a kulacs, mikor a nyakát kitekertem, bizony, én nem kegyelmeztem meg néki: vérét vettem. . . .

Vigan folyt a szüret a hegy alján.

nőgyelet Vukicsevits Katinka elnök, a felsővárosi óvőegyesület dr. Bruck Árminné, az izraelita nőgyelet dr. Spitzer Mórné elnökök vezetésével. A zombori ügyvéd-egylet Vértesi Károly vezetésével, a tűzoltó-egylet Czedler János főparancsnok vezetésével stb. stb. 10 óra előtt pár perccel érkezett meg a cs. és kir. közös hadsereg és a magy. kir. honvédség tisztikara Sorsich Béla m. kir. honvédelezredes, állomásparancsnok és Dicht Adolf alezredes, hadkiegészítő parancsnok vezetésével s majd nyomban a hadsereg megérkezése után érkezett a városi és megyei tisztikar Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán és Hauke Imre polgármester vezetése alatt.

A templom szentélyében diszbe öltözött városi és megyei huszárok állottak sorfalat, a hajóban pedig a rendőrség diszbe öltözött legénysége. A templom ez alkalommal fényesen ki volt világítva, a szentély pedig a főoltárral virágdiszbe volt burkolva. Az istentisztelet pontban 10 órakor kezdődött. A nagymiséét Fejér Gyula apátplébános celebrálta fényes papi segédlettel. Az ünnepi misén segédkeztek: Agatics Boldizsar, Pfalz Jakab, Littvay Péter, Kanyó Tamás és Kleiner Nándor káplánok.

A mise alatt a dalárda a következő szép énekszámokat adta elő:

„Kyrie.“ Bariton szóló. Énekelte: Tomcsányi Aladár.

„Glória.“ Bariton szóló. Énekelte: Marschall Béla.

„Graduale.“ Tenor. Énekelte: Staudacher József.

„Credo.“ Bariton. Énekelte: Marschall Béla.

„Sanctus.“ Bariton. Énekelte: Marschall Béla.

„Avé Maria.“ Kettős. Énekelték: Staudacher és Marschall.

„Benediktus.“ Énekelte: Marschall Béla.

„Agnus dei.“ Énekelték: Tomcsányi és Staudacher.

Az ünnepi istentisztelet végeztével az összes hatóságok, testületek és egyletek felvonultak a városháza termébe, hogy részt vegyenek a városi törvényhatóság diszgyűlésén.

A diszgyűlés.

Impozáns látványt nyújtott a városi székház nagyterme az ünnepély délelőttjén. Előkelő közönség töltötte meg a termet, lelkes hangulatban várakozva a gyűlés megnyitására. A karzatot a hazafias ifjuság tartotta megszállva.

A teremben ott láttuk városunk szépeit nagyszámban szebbnél szebb toalettekben.

Latinovits Pál főispán a városi tanács kíséretében pontban 11 órakor lépett diszmagyarban a terembe és öt a közönség harsány éljenzéssel fogadta.

Az éljenek lecsilapultával a főispán a következő beszéddel nyitotta meg a diszgyűlést:

Latinovits Pál főispán beszéde.

Igen tisztelt vendégeink!

Tisztelt bizottság!

A mai diszgyűlés alkalmával szívélyesen üdvözlöm kedves vendégeinket és a tekintetes törvényhatósági bizottság örömeinek és köszönetének adok kifejezést, hogy ily számos és szép megjelenésükkel a közgyűlés fényét emelni szivesek voltak!

A mai napon ünnepeljük 100 éves születésnapját azon férfinak, akinek élete és működése szorosán összefügg szép hazánk történetével és kinek élete és működése valósággal korszakot alkot hazánk történetében. Mert igen tisztelt vendégeink és t. törvényhatósági bizottság Deák Ferenc a haza bölcse volt az, aki az ő fáradhatatlan tevékenysége, valóságos páratlan hazaszeretete által akkor, midőn hazánk sulyos helyzetben volt, hazánk évszázadokon védbástyáját és erősségét: alkotmányunkat állította helyre az 1867-iki kiegyezés létrehozásával.

S akkor is, azután is, midőn ezen nagy művét befejezte, nem szűnt meg forró hazaszeretettől vezéreltetve bölcs törvények alkotása által oda hatni, hogy hazánk népének jólétét előmozdítsa és hazánkat minden tekintetben felvirágozáshoz segítse. Az ő valósággal puritán jelleme, bölcs mérséklete, lángoló hazaszeretete aranybetűkkel lesznek beírva hazánk történetében és emléke örökké fog élni minden hazáját igazán szerető honfi szívében. Dicsőség nevének, áldás emlékének!

Erre Latinovits Pál főispán fölkererte dr. Baloghy Ernőt, az ünnepi szónokot, emlékbeszéde elmondására. Dr. Baloghy Ernő a haza bölcse hazafiságát, államférfiúi bölcsességét és az egész hazára oly nagy fontosságú politikai munkásságát esetelte és ismertette egy eszme gazdag beszédben, mely egy órán át teljesen lekötötte a nagyszámban közönség figyelmét és érdeklődését. A beszéd elhangzása után az ünnepelő közönség lelkes tapsokkal és éljenzéssel honorálta az ünnepi szónokot.

A lelkes éljenzések és tapsok elhangzása után szólásra emelkedett dr. Vuics János bizottsági tag, azon indítványt tette, hogy Latinovits Pál főispán és dr. Baloghy Ernő beszédeit a diszgyűlés jegyzőkönyvében szó szerint örökítsék meg.

Ezen indítványt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Latinovits Pál főispán erre a bizottsági tagok lelkes éljenzése között a diszgyűlést bezárta.

Az új bor.

Zombor, 1903. október hó 19.

Október hava Magyarországon a szüret ideje. A síkságokon már előbb leszedik a fűrtőkben mutatkozó áldást; de a hegyi borvidéken, amelynek a magyar bor világhírét köszönte, amíg a borhamisítók el nem rontották, csak most október közepe felé préselnek mustot a nemes gyümölcsből.

Hogy mennyire változtak a gazdasági viszonyok Magyarországon, talán semmi sem mutatja olyan élénken, mint éppen a szüretelés.

Valaha a szüret inkább multság volt. A szőlőkből nem igen számítottunk jövedelemre, hanem inkább a házi bort állítottuk elő. Ur, paraszt, nagybirtokos, kisbirtokos nem vert vagyont szőlőbe, hanem a szőlő csak mellékes termelés volt, mint a gyümölcsös is.

A legények-lányok ajkairól szerelmes nóták lágy akkordjait szárnyra kapta az esti szellő és vitte . . . vitte . . . messze . . . messze a csalogató, édes, szerelemre hívó dalt . . .

A cigány is kitétt magáért. Huzta szívesen, mintha csak tudta volna, hogy úgy is elkövetkezik majd az itélet napja: phylloxera képében.

A terített asztaloknál nagy hangon folyt a társalgás, amit szüreti vig anakdottákkal fűszereztek az öregek, kaeskarings felköszöntőkkel a fűzfá-poéták. Fiatal vérüket öreg bor pezsdítette fel az ereikben, mozgékony szívüket igéző leány-szeme villany folyama dobogtatta a keblükben és mámoros agyukat szép asszonyok esalfa tekintete kábitotta, esürte-csavarta.

Egyszerre csak rám került a sor.

Felkaptam a kupámat, föltekintettem a ragyogó csillagokra, a szelid hold ezüst szarvaira és a költői ihlettség melegével zengtem el a szüreti dikiómat. Hogy mi mindent hordtam össze, azt már nem tudom, mondják azonban, hogy mézédeseen folyt a szó az ajkaimról, hogy villámterhes gondolatok repültek ki agyamból és cikkázva jártak be az eget és

a földet; mondják, hogy költői „dieshymnus“ volt az a lányokhoz, esdő ima a szép asszonyokhoz és bűbájos fohász az Istenek legfőbbikéhez: Bachus atyához, ki a borágot megalkotá.

Én csak a végire emlékszem. Tudom, hogy a beszédem „hattyudala“ ez volt:

„Sok ifju hullt a porba
Mert bebujt a kolostorba;
Guta üti meg azt orrba,
Aki vizet tölt a borba.
Igyunk tehát szépen sorba,
Igy jutunk el a vén korba“ . . .

És még arra is emlékszem, hogy azután éreztem a szép asszonyok bársony kaesóinak a forró szorítását remegő kezemben, a még szebb lányok selymes círogatását ragyás arcomon, azután hallottam valami „éljen“ riadalomnak a heves kitörését, melyet „magnum áldomás“ követett, végül fenékiig üritettem a kupámat, ha mérge lett volna is és azután . . . azután lerogytam a lábaimról és fölfordult velem a világ. Az a világ, melyet az Ur Isten felhő-szemeivel annyiszor megsiratott már . . .

Többre nem emlékszem.

Pedig történt még valami.

Fejemben körtáncot jártak a legünnepiesebb gondolatok; Demosthenes voltam az ékesszólásban és Sokrates a bölcseségben. Bejártam Hellasz gyönyörű berkeit és a derült ég alatt szívtam keblemben az olajfák balsamos illatát. Beláttam a jövőbe, mint egy Pythia. Láttam a szüzi szemérem rózsapírjával az arcán azt az istennői alakot, ki vezéresillagom lesz fáradtságos utamon, ki vakító ragyogásával tölti majd be a földi paradicsomomat.

Oltár volt előttem a képe és én leborultam e „Madonna“ kép előtt.

És láttam azt a démoni alakot is szép asszony képében, aki „életet“ lehelt felém csábító ajkairól, aki a bűnt kínálta szentség gyanánt, aki az „éden“ arany kelyhével oltotta el lángoló szomjamat. És leborultam ennek is a lábaihoz . . .

És nem tudtam választani az angyal és az ördög között . . .

Mert az ég legremekebb műve, a testté lett égi eszme: a nő, az emberi szívnek ördög és angyal egyaránt lehet.

Azután megint más képek tolongtak az agyamban . . .

Feszült az ér a homlokomon, szemeim

Ma a filoxera pusztítás után millió és millió készpénz ment be a szőlőtelepítésbe úgy a hegyekben, mint a homokos sikon, jórészt adósságra. A szőlőnek ma készpénz-jövedelmet kell hozni a birtokokosok leg többjének, másként megbomlik vagyoni egyensúlya.

Valaha az egész országban alig került friss szőlő a kereskedésbe. Ma vaggonszámra szállítják a külföldre és a hazai városokba.

A szüret tehát elvesztette régi patriárkális jellegét. Sőt ilyenkor éppen legkevésbé gondol a szőlősgazda a mulatságra. Hiszen átnyögte a szőlőmivelés nagy költségeit. Most vissza kell azokat kapnia és a bor árából tartozásokat kell fizetnie. De bár jó termése is van, nem bizonyos benne, hogy kap-e a boráért pénzt és mikor?

A magyar bornak két nagy ellensége van: az olasz bor és a hamis bor. A magyarországi borkereskedőknek nem az volt a legfőbb ambíciójuk, hogy bár kisebb nyereséggel jó és hamisítatlan magyar bort árusítsanak, hanem az, hogy mennél nagyobb nyereségük legyen, bármilyen is a portékájuk. Ezért került be az olcsó és jó borok hazájába, Magyarországra, sok millió hektoliter még olcsóbb, de rossz olasz bor; ezért folyt olyan vigan a borhamisítás, holott az ország bortermelőinek pincéi teli voltak igazi jó borral, amin a gazdájuk potom áron sem tudott tuladni.

Hát ezeken a veszedelmeken most sem vagyunk tul.

Az ország legfontosabb bortermelő vidékein, a Tokaj-Hegyalján, az Arad-Hegyalján, a Balaton melléken sok borkereskedő pincéje tele van olasz borral. A zamatos magyar borok segé-

lyével átalakítódnak ezek a rossz borok és csinálják a versenyt a valódinak. Hiszen például 10—15 liter tokaji óborral egy hektoliter olasz borból lehet olyan hegyaljai bort készíteni, hogy csak szakértők veszik észre a csalafintaságot, sőt azok is nehezen.

De nem szűnt meg a borhamisítás sem. Sőt ma is alig van az országban vendéglő és korcsma, ahol tiszta bort lehessen inni, vagy ahol legalább az olcsó bor tiszta lenne. A nagyban és országsszerte üzött borgyártás némileg megcsappant, de nem szűnt meg.

Ez évben jó boráakra volna kilátás. Franciaországban rossz a bortermés, Olaszországban sem nagy. Ennélfogva a boráramnak emelkedni kellene. Nagy kérdés azonban, hogy az áremelkedést nem fogják-e ellensúlyozni az országban benn levő óriás olasz borkészletek és a hamis borok.

Igy szüretkor érezzük, hogy nem elég a jó bort megtermelni. Gondoskodnunk kell az értékesítés módjairól is, hogy úgy a belföldi forgalomban, mint a külföldre kivitelben csak a természetes borok érvényesüljenek.

Megyénkben is sok szőlőt felültették már s az új tőke bőven osztja áldását. Régi, de az idők folyamán megszűnt borkereskedelmünket is rekonstruálni kellene az üzleti szoliditás nálunk nem idegen alapján, az export céljával, a közlekedési vonalaink által elérhető tágabb bortermelő vidék felölelésével.

H i r e k.

Kinevezés. Ófelsége a király dr. Józits Milorád szabadkai kir. alügyészt a szabadkai törvényszékhez bírónak kinevezte.

Uj főgimnáziumi tanár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Horváth János munkácsi állami főgimnáziumi rendes tanárt hasonló minőségben a zombori állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamarára közhírré teszi, hogy dr. Gábor Izidor ügyvédet Zombor székhelylyel az ügyvédek lajstromába fölvette.

Uj anyakönyvi kerület. A belügyminiszter a vármegyénkben levő „Apatin melletti telep“ elnevezéssel bíró anyakönyvi kerület nevet „Szilágyi“-ra változtatta.

Deak-ünnepély Budapesten. A Budapesten október hó 17-én megtartott ünnepélyen vármegyénket báró Vojnits István elnöklété alatt Gromon Dezső, Fernbach Péter, Latinovits Géza képviselték és a Deak-szoborra a vármegye közönsége nevében hazafias kegyelete jeléül egy virágkoszorút helyeztek el. Zombor városát dr. Drakulits Pál, Baja városát dr. Hegedűs Aladár polgármester és dr. Reich Aladár országgyűlési képviselő képviselték.

Gyász hírek. Vigh Aladárné sz. Tessényi Flóra, Gáff Nikáz kir. tanfelügyelő leánya — mint részvétellel értesültünk — Budapesten elhunyt. Elhunytáról a gyászbororult család a következő gyászjelentést adta ki: Vigh Aladár mint a megboldogult férje, Béla és Pista mint gyermekei, Gáff Nikáz kir. tanfelügyelő és neje szül. Szeich Paula mint szülői, Tessényi Oszkár mint fivére, Tessényi Vilma mint nővére, Tessényi Oszkárné szül. Horváth Róza mint sógorné úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is szomorodott szívvel jelentik, hogy forrón szeretett felejtethetlen jó neje, a legjobb anyjuk, gyermekük, testvérük, sógorné és rokonuk Vigh Aladárné szül. Tessényi Flóra urnó f. évi október hó 18-án d. e. 11 órakor életének 33 ik és boldog házasságának 14 ik évében hosszas betegség és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Urban csendesesen elhunyt. A megboldogult földi maradványai folyó évi október hó 19-én délelőtt 10 órakor fogtak Budapesten, VIII ker., Mária-utcai klinika balottasházában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és onnét Zomborba szállitva, október hó 20-án délután 4 órakor újlagos beszentelés után a Rókus sarkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig folyó évi október hó 21-én délelőtt 9 órakor fog a zombori róm. kath. plébánia templomban az egek Urának bemutatatni. Budapest, 1903. évi október hó 18-án. Aldás és beke lengjen drága porai felett! — Szűts Mihály ny.

kidagadtak, ajkam vonaglott. A földi kin és az égi boldogság vívtak egymással haláltusát a keblemben. Az egyik oldalát a bánat és a bu, a rideg valóság, a küzdés és szenvedés, a kínzó fájdalom vaskarmaival tépte, marcangolta, a másik oldalán meg a valódi boldogság, az üde, hervadhatlan, női báj, a tiszta, igaz szerelem építette fonséges oltárát és hymen rózsá láncaiból font köréje koszorút.

Majd megkövültem a fájdalomtól és majd megörültem a boldogságtól.

Szívem elszorult, arcóm kipirult.

Végre is győzött a jó a rossz fölött. A jó szellem diadalt aratott a gonosz, az ármány fölött és én áttéptem a „Rubikont“...

Ujra virágos mezőkön sétáltam, harmatos nefelejtsek tárták ki előttem ártatlan kelyhököt és lágyan zsongó zephyr csókolgatta esufondáros arcomat.

Oh! ez a csók isteni volt!

A „Muzsa“ nem nyomhat edesebb csókot a költő ajakára, mikor lantjának hurjai hozzá megrezdülnek.

Elmerengtem...

Egyszerre csak egy gyönyörű rózsabokrot pillantottam meg. Lehajoltam, szakasztani akartam és nem tudtam választani.

De mégis ezt... ezt a vérpirosat, a szerelem képmását leszakasztom — gondoltam magamban. És leszakasztottam.

Abban a pillanatban kibugygyant a vér az ujjaimból. A tövise megsebzett. Piros, meleg vérem lesepereggett a szürke földre és Isten csudája, legott kinőtt belőle egy élő rózsza, az a rózsza, aki álmainak netovábbja volt. Magam előtt láttam egy gyermeket, tiszta angyali arcot, egy „Vénuszt“: ideáloamat...

És mert „rózsza a bimbóból, szerelem a csókból“ lesz — hát zavaromban odaborultam a szűzi keblére és olyan hatalmas csókot cuppantottam az eper ajakára, amilyen nagy csak a ripacsos számon kifért. Olyant, mint egy szögedi kenyér.

Hanem a másik pillanatban az isteni alak már hirtelen eltűnt, én meg olyan hatalmas ütést éreztem a koponyámon, mintha csak a menykő csapott volna le a fejemre.

De erre már fölébredtem.

Ott feküdtem a kavicsos földön, koponyámból csurgott a vér (a bor nem vált bennem vízzé, mint a barátban a lencse), de azért az ikszlábu szüreti asztalt, amiről édes álomban lefordultam, ott szorongattam a fogaim között.

Az a hatalmas cuppanástól még most is berzenkedett.

Szomorú valóság!

Bizony ez csak álom volt. Egy szüreti vendég álma, aki csak akkor nézhetett vidámau rég elhagyott babájára, mikor részeg volt, mikor a must forrt az ereiben és borággal övezhette körül kifáradt homlokát.

Mámoros álom, csalfa délibáb abból a jó táblabirói szüreti világból, amikor még az elme pattantyui is úgy sziporkáztak, mint a szét-pukkanó rakéták, a szép asszonyok, szép leányok mulattatására; amikor még a bút, bánatot bada-esonyi billikom szoritotta ki a bordáinkból; amikor még vödörből-csöbörből ittuk a finom „Hegyaljait“: Bachus édes könnyét.

Hanem hát ez régen volt, álom volt, talán igaz sem volt. De igaz volt, mert a borban van az igazság!

Mindezt pedig a szép asszonyok, szép leányok hullámozó, bogár fürtei, csalfa, hazug szemei és a Hegyaljai bor szinarany nedűje okozták.

És ha erre a jó világra visszagondolunk, most is elűzzük a bút-bánatot és örömjongva kiáltjuk:

— „Mit is mondott a kabai asszony?“...

vármegyei árvászeki ülnök — mint részvétellel értesülünk — Baján elhunyt. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonaink és számos ismerőseinkkel Szűts Mihály ny. megyei árvászeki ülnök, ügyvéd 1903. évi október hó 17-én reggeli 1/2 10 órakor életének 60-ik és boldog házasságának 28-ik évében a halotti szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. Hült teteme a róm. kath. egyház szertartásai szerint 1903. október hó 19-én d. u. 3 órakor fog a Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 20-án d. e. 9 órakor fog a plébánia templomban az Urnak bemutatni. Baja, 1903. október hó 17-én. Béke hamvaira! Özv. Szűts Mihályné szül. Miklósváry Ilona, neje. Vámos Jánosné Szűts Katalin nővére. Szűts Andor, Allaga Leóné szül. Szűts Margit, Szűts Jenő, gyermekei. Allaga Leó, veje. Vámos János, sógora. — Holländer Károly, Holländer Ignác zombori kereskedő fia 20 éves korában elhunyt. A megboldogult szép tehetségű fiatal ember volt, kit ifjú korában ragadott el a halál szerető szülői és rokonai mély gyászára. — Borovánszky Antal ny. körjegyző Bácskulán elhunyt. A megboldogultban Borovánszky Gyula Kula község derék jegyzője fivérért gyászolja. Elhunytáról a következő gyászjelentés szól: Mély fájdalomunkban tudatjuk, hogy drága ferjemet, a leggyengédebb apát, szerető testvért s jó vőt Borovánszky Antal nyugalmazott körjegyzőt a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 44-ik évében október hó 17-én reggeli 9 órakor az Ur magához szelítette. A drága halott hült tetemei október hó 19-én reggeli 9 órakor a helybeli római katolikus temető kápolnájából fognak örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise ugyancsak 19-ikén reggeli 7 és fél órakor fog a Mindenhatónak a helybeli római katolikus templomban bemutatni. Kelt Bácskulán, 1903. október hó 18-án. Özv. Borovánszky Antalné sz. Bonitzer Karolin, neje. Borovánszky Gizella, Miklós, Sándor, Gyula, gyermekei. Borovánszky Ede, Borovánszky Gyula, fiverei. Özvegy Bonitzer Józsefné, napa.

Ertesítés. A kibocsájtott gyászjelentésünk kapcsán tudatjuk, hogy drága halottunk Vigh Aladárné sz. Tessenyi Flóra tetemét nem a gyászoló családból, hanem a Rókus temető kápolnájából kísértük örök nyugalomra. A gyászoló család.

Gyilkos borbély. Mult pénteken este városunkban ismét egy gyilkossági merénylet történt. Egy idő óta városunkban véres verekedések és szúrások napirenden vannak. A rémes esetről lapunk tudósítója a következőket írja: Rovákovits Márton és Maits István pénteken este együtt hazafelé mentek. A két jó barát gyanútlanul egymással beszélgetve, utközben Manojlovits Dusan borbélylegénygyel, egy barátjával és Horváth Anna varrólánnyal találkoztak. Manojlovits Dusan Rovákovitsot könyökével meglökte, aki a merényletével civakodást kezdett és összeszidta goromba magaviseletéért. Manojlovits egy bikacsökkel végigvágott Rovákovitsot. Az ütés után birkokra keltek és Manojlovits eközben a magánál állandóan hordott éles konyhakéssel Rovákovitsot hasbadöfte. Sérülése oly súlyos volt, hogy kocsin kellett hazaszállítani, hol a szegény áldozat két napi szenvedés után meghalt. A megboldogult temetése tegnap délután óriási részvét mellett ment végbe. A temetési szertartást Pfalcz Jakab, Agatics Boldizsár és Littvay Péter káplánok végezték. A zombori gyerek fuvózenekar a temetési menetben gyászdalokat adott elő és nagy számú gyászoló közönség kísérte ki utolsó útjára — a temetőbe a boldogtalan ifjút, ki édes szülőinek öröme volt és kit most egy romlott lelkű gyilkos megfosztott tőle. A gyilkos az ügyészség fogházában várja az igazságszolgáltatás szűtő ítéletét, melyet teljesen megérdemel aljas tettéért.

Esküvő. Baumann Emil, Baumann Nándor zombori takarékpénztári főpénztáros fia f. hó 12-én esküdtött örök hűséget Radocsay Etelka urleánynak, Radocsay Sándor baranyavármegyei árvászeki ülnök bájos le-

ányának. Násznagyok voltak: Csarsch Jenő pécsi takarékpénztári tisztviselő, Krause Emil pécsi nagykereskedő.

Schweidel József szobra. A zombori Schweidel József szoborbizottság, ki a gyűjtést agilis tevékenységgel folytatja, újból gyűjtőveket adott ki. A lelkes hangu felhívás a gyűjtőveket beiktatásának határidejét 1904. évi május hó 1-ső napjára tűzte ki. Megjegyezzük itt a gyűjtés eddigi eredményét 15000 koronát tesz ki, ezen szép eredmény azonban még nem elég arra, hogy a hős honvédtábornok vértanúhoz méltó művészi emléket állíthassunk, még 10000 koronára volna szükség. A bizottság Schön A. zombori könyvkereskedő cég azon ajánlatát, hogy a szobor javára díszes kiállítású finom minőségű, Schweidel levélpapírost hoz forgalomba, elfogadta. A levélpapírok a napokban jelennek meg a könyvpiacra.

Tanítógyűlés Kunbaján. Az almaszvidéki r. kath. tankertület a mult heten Kunbaján tartotta meg ülését Klanszky Ferenc kertületi esperes elnökelete alatt. A gyűlést szentmise előzte meg. A tanácskozmány előtt Klanszky esperes hosszabb beszédben üdvözölte a jelenlevőket s meleg szavakkal emlékezett meg az egyesület két volt derék bajnokáról: Kovacsits Máté volt almási apát-plébánosról és Csilitz Balint felsőszentiváni plébánosról. Ezután Szauder Tivadar értekezett a következő tételről: „Szükséges-e a népiskolákban a beszéd és értelemgyakorlatok alkalmazása?” Az előadó szükségesnek tartja. Utána Szauder Ferenc tartott módszeres előadást a földrajz IV. osztályu anyagából. Majd Freuer Antal tett jelentést a kertületi könyvtár állapotáról. Az értekezlet tudomásul vette Csapláros János tanácskozmányi jegyző lemondását s helyére közfelkiáltással Greiner Gyula madarasi tanítót választották meg, amivel a gyűlés véget is ért. — Ezután tarsas ebéd következett Koller vendégfőrs korezmájában. Felköszöntőket mondtak: Klanszky Ferenc esperes a tanítótestületre, Csapláros János Klanszkyra, Drégely Kálmán dr. Zgama Károlyra, Raichheld Adolf a községi elöljáróságra, Egger János jegyző a tanítói karra.

Rakóczi-jelvények. A Rakóczi-ünnepélyt rendező bizottság esinos jelvényeket szerzett be. Rakóczi jól talált arcképe ezzel a körirással: „Rakóczi-ünnepély Zomborban 1903. október 24—25.” A jelvényeket árulják Vécsey Károly bizottsági pénztárnoknál, Mayer István és ifj. Heindlhofer Róbert kereskedők. Ara 30 fillér.

A zentai mezőgazdasági kiállítás epilógusa. A zentai mezőgazdasági kiállítás végleszámolója, az arany, ezüst és elismerő oklevelek ünnepélyes kiosztása, valamint az ünnepélyes kiosztást befejező kiállítási bankett a napokban fog megtörténni. Bizonyos, hogy a kiválóan sikerült kiállítás befejező ünnepsége mindenképpen méltó leendő a kellemes emlékké, erkölcsileg és anyagilag fényes emlékké kiállításához.

Leányrablás. Még a nyáron történt, hogy özv. Kurucz Istvánné szépséges leányát, a 17 éves Máriát erőszakkal ellopták világos nappal Szegeden, kocsióra tették és a két markos legény életfenyegetések mellett erőszakkal elvitte Sztanisicsra. Itt átadták a szép cigányleányt egy középkorú parasztembernek, aki elzárva tartotta, akiről csak most tudta meg a leány, hogy Rác Andrásnak hívják, mikor levélben tudtul adta anyjának, hogy hol és kivel van elzárva és arra kérte anyját, hogy küldjön neki pénzt, hogy Sztanisicsról elszökhesen. Ezen regényes ügyben a szegedi csendőrség megindította a vizsgálatot és a leányt hosszú fogságából kiszabadította.

Komlótermelés. A földművelési miniszter rendeletére Cséser Lajos komlótermesztési vándor tanár Kolozsvárról f. évi november hó első felében több új komlótermelő meghívására Bács-Bodrog vármegyénkbe érkezik, hogy a komlótermesztés megindításáról a helyszínen ingyenes tanácsokat adjon. Azon érdeklődők, akik szintén megakarják kezdeni ezen új gazdasági ágának művelését, hívó levelükkel forduljanak közvetlenül a nevezethez. (B. B. vm. G. E.)

Ókori sírmezők. Ada község határában jelenős értékű ókori sírokra bukkantak a régi Tisza medrét határoló partokon. A régi meder most szőlővel van betöltve és ott nemrég egy téglatelepet építettek. A téglakészítéshez szükséges földnek három méternyi mélyre való kiásása folytán most e sírok napfényre kerültek. Ezeket az ós sírokat már évek óta bontogatják és azokból tömördek emberi és állati csonton kívül különféle alakú anyag- és kőedények, kőtárgyak és szerszámok, gyöngyök, arany-, ezüst- és bronz eszközök és vasfegyverek kerültek elő. Csak hogy eddigelé a kiásott tárgyak, mivel ott hozzáértő nem járt, elkallódtak. Tavaly azonban tudomást szerzett a felásott kincsekről Nagy Lajos, adai földbirtokos és azóta már az újabb felásott dolgok tudományos vizsgálat tárgyát képezik. A telep meg is érdemli a tudományos vizsgálatot, mivel a sírokban talált tárgyakról ítélve, a sírmezők kora a cölöpépítmények korától kezdve a réz- és bronzkorszakon keresztül a honfoglalásig terjedő időszakig terjed. A legújabb ásatások alkalmával agyag-, kő-, haló és fonalhezekeket, orsót, bronzkarikákat és karpereceket, rézláncokat és lemezeket, ezüst nyakpérecet, mellűket, kő- és agyagedényeket, bőgreket találtak. A sírokból előkerült tárgyak csak erősebbé teszik azon már régi felfogást, hogy a Tisza vidéke, Ada tájékán valamikor régen a sarmata-jazigok tanyája volt. A honfoglaló ősök nyomára is akadtak a sírokban. Találtak egy lovas sírt, a ló és lovas teljes csontvázat, azonkívül teljes épségben megtalálták a nyeret, kardot és két kengyelvasat.

Városi házszám táblák. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város számlájára 552 darab s a még esetleg ezenfelül időről időre szükségelendő házszám táblácskák (öntött ércből kiálló betűkkel, 16 cm. hosszú és 13 cm. széles) volnának szállítandók. Felhívtnak vállalkozók, hogy erre vonatkozó ajánlataikat a város tanácsához folyó évi október hó 30-ig terjesszék be.

A vasuti szerencsétlenségeknek vége! Magyarországon sikerült feltálni és világgá bocsátani olyan apparátust, amely szinte abszolút biztonsággal megakadályozza a vasuti katasztrófákat. Az igazán kitűnő eredménnyel lefolyt eddigi kísérletek fényesen tanuskodnak az új magyar találmány mellett, mely máris kitűnően működik a praxisban és így első sorban bennünket magyarokat tölthet el büszkeséggel az a körülmény, hogy a világra szóló dolog mitőlünk indul ki és a magyar királyi államvasutak égisze alatt kezd meg bódító körutját a világ köré. Tűzetes és nagyon lelkiismeretes próbák alapján már aránylag jó ideje közlekedik Budapest és Bécs között a magyar államvasutaknak egy rendes tökéletes gyorsvonata, mely az új, önműködő fékezésszerkezettel van felszerelve. Seile Szabadalma — e szerény név mögé rejtőzik a neve a szenzációs találmánynak, melynek titka persze magáé a föltalálóé, a magyar államvasutaké és a Ganz és Tarsa cégé. Ez a cég lanciorra a Seile szabadalmat és már magában a Ganzgyárnak világszerte elismert reputációja elég ékesen szól az ügy komolysága és értékesége mellett. De nemcsak Magyarországon, hanem a technikailag legelőbbre haladott földön, a többi közt Belgiumban is, a legmeglepőbb sikerrel állta meg tűzpróbáját a genialis magyar találmány, melynek existenciájáról csak most hull le a lepel a nagy nyitvánosság előtt. Mousban, Belgaországban történt a minap, hogy egy rendes vasuti gőzmozdonyt szabadítottak neki a rendes sineken egy akadálnak. Ez pedig állott egy öt centimeter vastagságu kemény acélrudból, melyet rászófoltak volt a sinekre. Az érdekes és izgalmas kísérletnél jelen voltak a belga államvasutak legelőkelőbb technikai szakértői és jelen volt a budapesti Ganz gyár megbízottja. A lokomotív gyorsvonatsebességgel nekiszaladt az acélbarrikádnak — megállt utána néhány méter távolságban és — nem siklott ki. Azóta folynak a tárgyalások Belgium és Magyarország közt a Seile szabadalom dolgában. Meglepő a késztlék egyszerűsége, mely lényegében egy szelepből áll,

mely a fővezetékkel összekapcsolva, egy emeltyű által ama pillanatban kinyitattik, midőn a kocsi vagy mozdony egy rendkívüli veszélyt jelentő mozgásba jut és ezáltal a vonat összes fékjeit működésbe hozza.

Tolvaj szobalány. Bajáról írják: Szabó Etel 23 éves zentai születésű, budapesti cseléd Budapesten a gazdájától ellopott 540 koronát és aztán elment egy kocsmába és ott elkezdett mulatni. Alig mulatott, oda jöttek a rendőrök, hogy elfogják. Erre Szabó Etel felugrott konflisra, kiment a hajóhoz és elutazott Bajára. Ott esti 9 órakor megszállott a Központban. Épen lefeküdt s alig huzta magára a paplant, belépett hozzá a rendőr és elfogta a hölgyikét. Nála találtak 169 kor. 24 fillért, gyűrűt, ékszereket, kalapot és ruhát, amit a lopott pénzből bevásárolt.

A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (VI. ker. Andrássy ut 73—75. sz.) már ez évi október hónap 20 átol kezdődőleg be-
küldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik ez évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyanesak a fenti időponttól kezdve kérelmezhet. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az újak kiállítása körül késedelem merüljön fel: figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az érvényesítés kieszközölését, illetve az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakhelyekre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tiszteséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványukon igazolni tartoznak.

Vasuti merénylet. Schreiner János a bajai vasuti allomás váltóóra a napokban este a 9 órai vonat beérkezése előtt rémülten tapasztalta, hogy a II. sz. váltó szöge ki van szedve és a váltó úgy van állítva, hogy a vonat, ha rárobog, okvetlenül kisiklik. A tapasztalatról rögtön jelentést tett, mire a távjelző tilosra állítatott s a vonat a nyílt pályán megállott. A váltót hamarosan rendbehozták, de a vonat azért mégis csak lépésben és 10 pernyi késéssel érkezett meg. A nyomozás megindult, de a tetteseknek nincs eddigelé nyoma.

Értesítés. Az építőipari téli tanfolyam a budapesti m. kir. állami felső építőipariskolában (Budapest VII. ker. Csömöri ut 74. sz.) november 3 án nyílik meg, a beiratás október 20-tól 28-ig tart. A tanfolyam négy téli félévre terjed; a végbizonyítvány három évi utólagos gyakorlat mellett jogot ad a kőműves, a kőfaragó vagy az ács mesterség önálló üzésére. Szükséges iratok: 1. keresztlevél, 2. a végzett iskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3. iparhatóságilag hitelesített bizonyítvány legalább egy évi gyakorlatról, 4. másodszori himldoltasról szóló s 5. erkölcsi bizonyítvány. Egy egy tanfolyamon összesen 28 koronát kell fizetni.

Kutba esett. Obecséről írja tudósítónk: Kedden a hetipiac alkalmával szerencsétlenség történt a templom utcán levő kőkutnál. Egy földvári ember tartott haza felé és megállt a kutnál itatni. Amint a lovat a kut felé vezette, az megvadult, felugrott és a gazdát is magával rántva beleesett a széles rozoga káváju kutba. A ló és a gazda keletlenül helyzetbe kerültek és jó ideig didergett az ember a hideg vízben, mignem az arra lakók nagynehezen kisegítették a bőrigázott embert, majd azután kivonszolták a fulladozó lovat is.

Tizezer korona a népiparnak. A földmivélsügyi miniszter igen jelentős és hatásában fontos elhatározást közölt a házi ipar fejlesztés ügyében a szegedi kereskedelmi és iparkamarával. A leirat utal arra, hogy az ország különböző vidékein 735 háziipari tanfolyamon közel 30.000 munkás vett részt és a tanfolyamok rendezésén kívül a gazdasági házi ipar üzése céljából alakult munkatelep és szövetkezet nyert támogatást. A háziipar hasznának és hatásának útjában áll azonban, hogy a termelt tárgyak nehezen értékesíthetők, mert a kereskedők legnagyobb része hitelre vásárol, a háziipar termelőnek pedig tőkéje nincsen. E hátrány lehető megszüntetése érdekében hajlandó volna a földmivélsügyi miniszter 10.000 koronát a kamara rendelkezésére bocsátani, hogy működési területén megbizottak, vagy tisztességes vállalkozók útján ez összeg erejéig a háziiparral foglalkozóknál a fogyasztásban is keresett háziipari cikkek az értékesítésig raktározatnának. Az értékesítés után befolyó összeg az alaphoz volna csatolandó, mely továbbra is a kamara kezelésében maradna. E nagyon érdekes ügyben a kamara e hó végén tartandó teljes ülésén fog határozni.

Cigánygavallér. Kreolkepfű, éjfelete cigánygavallérral akadt a napokban dolga a szegedi rendőrségnek. A fiatal Fáraóivadék mód fölött elegánsul mulatott és a nyilvános helyeken úgy szórta a pénzt, mintha ingyen adnák. A rendőrség figyelmessé lett rá és őrizet alá helyeztette a barnaképfű vándort. Táviratozott azután illetőségi helyére, Zentára felvilágosításért. Onnan csakhamar megjött a válasz, hogy Gavodi Márton jóra való nagybögös a zentai Teleki-féle bandában és büntetlen előéletűnek ismerik. A cigánygavallér elmondta, hogy szakadó esőben nyitott fiakkeren kocsikázott át Szabadkáról Szegedre. Azt hiszik, hogy a nagybögös elmebeli állapota nem kifogastalan. A rendőrség tehát útjára bocsátotta a misztikus cigányt 40 korona utiköltséggel, a nála talált 1400 koronát pedig postán küldte haza Zentára.

Városi kórházi szükségletek. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi kórház részére az 1904. évre szükséges gyapot és kötőszerek beszerzésének biztosítása céljából folyó évi október hó 27-én d. e. 10 órakor a városháza tanács-teremben nyilvános szóbeli és írásbeli árlejtést tart, melyre az árlejtetni szándékozókot meghívja. A kötőszerek az árlejtés jóváhagyásától számított 30 nap alatt beszállítandók, bánatpénz fejében pedig 100 korona teendő le, — végül megjegyeztetik, hogy a számla csupán 1904. évi január 1-seje után fog kiegyenlítettetni.

Lelketlen apa Namesztóczy József topolyai lakos megnván a házasetel gyönyöreit, mint egy 4—5 évvel ezelőtt kiadta az utat feleségének. A szegény asszony azóta csak keservesen tengette küzdelmes életét, ami annál nehezebb volt, mert egy 6 éves nevetlen gyermek is kért mindennap kenyeret. Végre az asszony olyan helyzetbe került, hogy gyermekét már nem volt képes eltartani. A mult év december 6-án fájó szívvel bár, de elküldte a kis Pali gyereket az apjához. Namesztóczy ahelyett, hogy keblére ölelte volna a saját vérét, dermesztő tél közepén kilökte az ártatlan gyermeket az utcára, ahol végre is a rendőrök szedték föl az ártatlan, félig holtta fagyott teremést és a menházba vitték. A lelketlen apát ezen brutális cselekedete miatt a napokban vonta felelősségre a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa, mely gyermekkítétel vétsége miatt jogerősen 6 napi fogházra ítélte.

Színház — Irodalom.

„Ocskay brigadéros”. A társulat Herceg Ferenc e kitűnő színművében mutatkozott be szombaton. Új társulat — régi

szokások. Ezzel jellemezhetjük általánosságában az első estét. A szép, hazafias darab — tresp ház előtt folyt le. Bizony nem volt e jelenség valami kecsegtető az új emberekre nézve. Dicséretükre legyen azonban mondva, hogy az tresp páholyok láttára sem vesztették el kedvtüket s elejétől végig lankadatlan iparkodással játszottak. Nem volna helyes, ha nyomban részletes bírálatot mondanék a szereplőkről, hiszen az a pár óra kevés ahhoz, hogy őket megismerhesstük. És ezért csakis az általánosra terjeszkedem ki, midőn azt mondom, hogy eddig egy társulattól sem láttuk Ocskay brigadérosot oly szépen előadni, mint szombaton.

Kifogástalan rendezés, összevágó gördülékeny előadás, szebbnél szebb szigoruan stilszerű jelmez, dicséretes szereptudás jellemezték a szombati előadást.

A címszerepben maga Balla Kálmán az igazgató mutatkozott be. Az első fellépésből ítélve, ugylátszik, hogy az igazgatóban elsőrendű erőt nyertünk. Hatalmas alak, ami már magában véve is nagy előny, ügyes szavaló, rutinizott játékos és ami a fő: lelkes színész, aki él hal a mesterségéért. Ocskayt kifogástalanul kreálta s játékáért sűrű tapsban volt része.

Az igazgatón kívül szemlét tartva a bemutatkozott tagok felett, Czako Vilmos (Szörényi), Peterdi Sándor (Taries), Vitéz Róbert (Ocskay hadnagy), Hérics Ottó (Hanza), Tihanyi Vilmos és Virág Ferenc (palóc) azok, akik szombati játékukkal dicséretet érdemeltek. Voltak azonban már az első estén is olyanok, kiknek alakításait nem igen lehet még a legnagyobb jóakarattal is, elsőrendűnek minősíteni. Így Pyber vikárius, nagy színpadi routint igénylő szerepében, Tihanyi Miklós nagyon gyenge volt.

Kmetty Lajos Ozorocija, Szénásy György Jávorkája sem ütötte meg a mértéket és jóval alul maradt a közepesnél. Lehet, hogy ez talán a bemutatkozás izgatottságának tulajdonítható. Áttérve a nőkre, elsősorban is a hősnőt, Tarján Irmát kell felemlítenem. Bemutatkozása a közönséget hidegen hagyta. Igaz ugyan, hogy Tisza Ilona szerepe nem mérleg annak megítélésére, kiben mennyi tehetség rejlik, mindazonáltal e szerepben is van elég alkalom a tehetség felelősségteljesítésére. Tarján Irma nem aknáta ki szerepének előnyeit s ezért mindvégig egyhangú volt alakítása.

Pedig pár szavából és pár mozdulatából azt sejtjük, hogy nincsen hijján annak, ami neki is meg fogja szerezni az elismerést. Peterdi Etelben csinos naivat nyertünk, kinek játékáról azonban még az első szereplés után nem mondhatok véleményt. Bodroghy Lina határozottan jól játszott s Dili szerepében kifogástalan alakítást mutatott be. Ezzel röviden elmondottam azt, amit az első estén impresszióként szereztem.

Részletes kritika még korai volna, annyit azonban tiszta lelkiismerettel mondhatok, hogy a társulat feltétlenül megérdemli azt, hogy a közönség a legnagyobb pártolásában részesítse.

Vasárnap d. u. gyermekelőadásnak: **Améltóságos csizmadia** című, a fővárosi színpadokon nagy népszerűségnek örvendő bohózat lett előadva. Az előadást nagyszámu, halás közönség nézte végig. Érdemtl az új társulatnak legyen betudva, hogy a délutáni éppen olyan gördülékenyen folyt, mint bármely esti előadás.

Verő Györgynek vasárnap este előadott **A bajusz** című eredeti magyar operetteje azon gomba módjára szaporodó modern művek közül való, melyek nem valamely magasabb művészeti cél érdekében, hanem egyes kiváló divák kedvéért írónak, hogy ezek alkalmat nyerjenek nem is annyira énekművészetük, mint inkább táncbeli ügyességük, meg fényes és izléses öltözékeik bemutatására. A mese szinte bántó szegénységeért és a zene nyilvánvaló szintelenségeért legfeljebb a kiállítás pazar pompája és egy-két sikerült betét vagy eredeti énekszám nyújt némi kárpótlást, a kirívó fogyatékoságokat azonban ezek sem tudják leplezni.

Ebben az inkább magyar vaudevillemek, énekes bohózatnak, mint tulajdonképeni operettek beillő műben mutatkozott be a társulat operette személyzete, vagy ami egy vidéki színpad sajátos viszonyai között talán még helyesebb: a társulat mint operette személyzet. Már az I. felvonásban is kitért az a pompás és minden ízében összevágó, harmonikus összjáték, mely egyrészt a tagok dícséretes buzgókodásáról és alkalmazkodó képességéről, másrészt pedig s talán még fokozottabb mértékben a céltudatos rendezés teljes avatottságáról és finom izlésű tapintatosságáról tanuskodott. Csupán a III. felvonásban észleltünk némi ingadozás mellett egy kis akadozást is. Igen szép volt a darab kiállítása, mely a korhű és stilszerű jelmezek, elegáns szalonberendezések és gyönyörű díszletek ragyogó képét tárta a nézők elé.

Az egyes szereplőkről ez idő szerint talán még bajos volna bizonyos elhamarkodás veszélye nélkül véleményt mondani, mindazonáltal ki kell emelnünk a fent megdicséret ensembleből Balla Kálmán igazgatót, ki mint Kozáry Gábor kifogástalan előkelőséggel és nagy színpadi routineval játszotta meg az igazi magyar gavallér megnyerő és imponáló alakját. A többi szereplő vegyen ki az általános elismerésből a maga részére annyit, amennyi kit-kit lelkiismerete és helyes belátása szerint megillet.

Műsor. Kedden: „Fifin.“ Nagy operette. Ujdonság. Irtó és zenéjét szerző dr. Schwimmer Aurél. A „Magyar Színház“ban jubiláris előadást ért operette, mely nemcsak eredeti és dallamos zenéjével, de ötletes és bohókás szövegével is nagy hatásra számíthat és elsőrendű előadásban került műsorra. A címszerepben Lányi Edith mutatkozik be közönségünknek. Hatásos a többi szerep, melyekben Radnay Zsuzska, Tibanyi Miklós, Czákó Vilmos, Aldory László és Tibanyi Vilmos alakításaiat lesz alkalmunk megismerni. — Szerdán: „Fifin.“ — Csütörtökön: „Monna Vauna.“ Nem volt a múlt évadban nemcsak nálunk, de az egész kontinensen szenzációsabb és nagyobb hatású dráma. Maeterlinck „Monna Vanná“-jánál, mely Budapesten is a „Monna Vauna“ lázzal érte el tetőfokát. Nálunk még drámának olyan szenzációs sikere nem volt, mint „Monna Vanná“-nak. Balla színigazgató oly páratlan díszszel állítja ki a darabot, mely igazán meglepő. A címszerepet Tarján Irma; Prinzipalle — Balla K.; Guidó — Peterdy Sándor; Colonna — Tibanyi Miklós adja. — Pénteken: „X asszony.“ Béleletszűnetben. — Szombaton: „Angot asszony.“ Lecoque legkitűnőbb operetteje. — Vasárnap az örökszépségtől „Kornevillei harangok“ béleletszűnetben.

Színi kritika. Dr. Baloghy Ernő, lapunk főszerkesztője az idei színi évadra

a színi birálattal Topits Zoltánt, lapunk főmunkatársát, e rovatnak vezetőjét bívta meg. Reméljük azonban, hogy tavalyi kitűnő kritikuskunk is felfogja keresni régi rovatát. A színi birálat a mai számmal kezdődik és mindenkor a legnagyobb részletességgel fog beszámolni az előadott darabokról.

Három eredeti magyar dal.

Férfikarra átdolgozta Gaál Ferenc. 340. kar: Beh szomorú a tilinkóm hangja. (Goll János dallama), 341. Esik eső szép csendesen. (Erney József dallama), 342. Félre innen gond és bánat. (Gaál Ferenc dallama). Az Apollóból évenként négy szám jelenik meg, mindig egy iv vezérkönyvvel és két iv szólammal. Előfizetési ára egy évre öt korona. Postai küldemények Budapestre, VI. ker. Lázár-utca 18. szám alá küldendők.

Hogyan született a Chopin Gyászindulója? A *Matin* egyik munkatársa meglátogatta a minap Ziem festőt, Chopin volt benső barátját, aki Parisban lakik a Montmartre-on. Az öreg művész, aki már 1840-ben is festegette tengeri képeit, ma is egészen friss még s szorgalmasan festeget velencei tájképein és látása, hallása, emlékezete és kedélye kitűnő. Az újságírónak készségesen beszélt el, milyen körülmények között született meg Chopin híres Gyászindulója.

— 55 vagy 56 évvel ezelőtt történt — beszélt — vacsorát adtam s meghívásomra a következő jó cimborák jelentek meg műtermemben: Chevandier der Valdrome, Ludre, Polignac zeneszerző, Ricard festő és Chopin. Műtermemet a mennyezetről lelógó kárpitok három részre osztották. Az egyik ilyen rekeszben egy csontváz állt, amelyre néha ruhadarabokat aggattam. Ugyanott volt azután egy ócska zongorám is, amelyet úgy vásároltam valami zsibárustól s amelyet olyan kevéssé tiszteltem, hogy a farészeit lehasogattam és képeket festettem rájuk. Néhány pillanatig egyedül voltam Ricard dal ebben a rekeszben s ekkor tréfás ötletem támadt. A zongoráról lerántottam a takarót és ráborítottam a csontvázzra, mint a halotti leplet s azzal bohókás mozdulatokat végezgettünk a csontemberrel a cimborák nagy multságára. Egyszer csak odajön hozzám Polignac, elveszi a csontvázat, a zongorához megy vele, maga is a takaró alá buvik s megejt a zongorán néhány akkordot. A következő pillanatban felpattan helyéről Chopin, elfoglalja Polignac helyét a csontváz mellett a halotti lepel alatt és rögtönözve rákezd a Gyászinduló útmeire. Ilyen körülmények közt született meg Chopin Gyászindulója — fejezte be megemlékezését az öreg Ziem.

Telekkönyvi Mintatár. Szakkönyv régen részesült akkora tetszésben s régen örvendett oly gyors elterjedésnek, mint a Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesületének kiadásában megjelent Sági, Vajdafiéle „Telekkönyvi Mintatár“. Ez a kitűnő könyv rövid idő után második kiadásban jelenik meg, melyet Sági János javított és jelentékenyen bővített. A munka 2 kötet, mintegy 62 iv, 1000 oldal. Az első kötet könyv, a második kötet pedig 450 bejegyzést tartalmazó, hű utánzatu telekkönyvi minták keresztikötés alatt. Az első kötet a bejegyzéseket magyarázza, tartalmazza a telekkönyvi rendtartást. Ennek szövegében hivatkoznak a telekkönyvi minták bejegyzéseire úgy, hogy a rendtartás elvonat, elméleti része az olvasó előtt megelevenedik, az elméletéről egyidőben átvezetik a gyakorlati

térre. A könyv tárgyalja a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését könyved népszerű modorban. Az ide vonatkozó szövevényes négy törvény egyszerű bemutatása helyett, ügyes irályljal azoknak érthetőbbé, ismeretebbé tételére, az eljárásban rejlő előnyök nagyobb arányú kiaknázhatására törekszik. Számos telekkönyvi kérvény- és okirat-mintát mutat be, melyek nagy feltűnést keltettek, mert szakítottak az eddig ismert minták hosszadalmasságaival, főleg a sallangoktól hemzsegő kitételeivel. A könyv mindazt tartalmazza, amit igazságügyi tisztviselőnek, községi jegyzőnek, közjegyzőnek, ügyvédnek, pénzügyi tisztviselőnek és a joghallgató ifjúságnak telekkönyvi szempontokból tudniuk kell. A könyv tartalmával, irányával, terjedelmével, rendkívül izléses kiállításával a telekkönyvi irodalomban egyedül áll. A két vaskos kötet előfizetési ára 8 korona, diszkótésben 10 korona. A második kiadás jogát az Országos központi községi nyomda részvény-társaság (Budapest, VI., Váci körút 61.) szerezte meg. Ide kell küldeni az előfizetési pénzeket. Az ország minden részéről érkezett elismerő-levelek mellett az igazságügyminiszterium a könyvet kedvező véleménynyel látta el, ennek alapján a belügyminiszterium a pártolásra ajánlotta.

Sport.

Ügetőverseny.

A f. hó 18-án megtartott ügetőversenyen közönség nem nagy számmal volt jelen, mert az idő hűvös és esős volt. Bár kevés ló indult az egyes futamoknál, a verseny érdekes volt. Paunovits ur bútszke lehet „Valerián“ nevű lovára, mely gyönyörűen futott. Erősen elhagyván több száz méterre ellenfeleit. Kubinyi ur lovai is szépen mentek és pompás látványt nyújtottak szép és elegáns trabbjukkával. Szemző Pista ur Tinkája és Babája ismerős lovak s mostani győzelmükkel is bebizonyították, hogy a legjobb magyar vérfutó lovak közé tartoznak. A két urkocsis Kubinyi Márton és Sréter Károly urak kifogástalanul hajtottak. A verseny eredménye a következő:

I. Ügetőverseny egyes fogatokkal. Futottak: Kubinyi Márton ur Szöges-e, Paunovits Radivoj ur Valerián-ja.

Első: Paunovits R. ur „Valerián“-ja.

Második: Kubinyi Márton ur „Szöges“-e.

Távolság 2600 méter, illetve a térhátrány folytán befutott terület mindkét lónál 3050 méter. Valerián az utat 5 p. 39 mp. alatt tette meg, 1 kilométert tehat 1 p. 51 mp. alatt. Szöges 6 p. 45. mp. alatt futotta be, 1 kilométerre esik 2 perc 02 mperc.

II. Bérkocsis verseny.

Első Lódi László (20. szám).

Második Papp Dániel (9. szám).

Harmadik Bodonyi István (4. szám).

III. Bács-Bodrog vármegye díja. (Egyesfogatu ügetőverseny.)

Első Paunovits R. ur Valeriánja.

Második Kubinyi Márton ur Szikrája.

Távolság 3000 méter s illetve a térhátrány folytán mindkét lóra 3500 méter.

Valerián 6 p. 29 mp. alatt futott, Szikra 8 p. 11 mp. alatt. 1 kméterre esik az elsőnél 1 p. 51 mp., a másodiknál 2 p. 20 mp.

IV. Kettősfogatu ügetőverseny. Távolság 6000 méter.

Első Szemző István ur Tinka—Baba.

Második Kubinyi Márton ur Szöges—Szikra.

Szemző ur fogata 6400, Kubinyi uré 6700 métert futott be.

Első az utat 13 p. 16 1/2 mp., második 14. p. 28 mp. alatt futotta be. Elsőnél esik egy kméterre 2 p. 4 mp., másodiknál 2 p. 9 mp.

Lovaink győzelme. Nem régiben megemlékeztünk arról, hogy Fernbach Károly „Pezsgő” nevű lovával milyen fényes diadalt aratott a szabadkai lóversenyen. Nem sokáig kellett várni, hogy Pezsgő szaporítsa győzelmei számát, mint ugyanis Nagyikindáról írják, a vasárnap megtartott lóversenyen a 2400 méteres sikversenyben Fernbach Károly Pezsgője a birói ítélet szerint feltartva 5 hosszal győzött, nem megvetendő ellenfelek szemben. Ugyanezen versenyben ugyancsak Fernbach Hűségje igen jó harmadik lett, ezzel is nagy örömet szerezve passzionátus tulajdonosának és tenyésztőjének. A versenyterén jelen volt notabilitások siettek üdvözölni a tulajdonost az elért szép sikerekért.

HIRDETÉSEK.

2063. szám.

1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt községi elöljárók ezennel közhírré teszik, hogy a Csataalja község tulajdonát képező nagykorcsma és mézsárszék épület **1903. évi november hó 5-én délelőtt 9 órakor** a község házánál megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján, egymásután következő két évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 500 korona évi haszonbér.

Árverelni szándékozók az árverés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül a község pénztárába letéteményezni.

Az árverési feltételek Csataalja község jegyzői irodájában a rendes hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Csataalján, 1903. október 10-én.

Szilvász György, **Putterer István,**
jegyző. 2—1 bíró.

1360 szám.

kig. 1903.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának 4386. alisp. 284. jkvi ex 1903. számú határozatával Opalánka községben új községi óvoda-épület felépítése rendeltetett el.

Ezen építkezési munkálatnak biztosítása végett Opalánkán a község ház tanácsstermében **1903. évi november hó 1-ső napján d. e. 9 órakor** nyilvános szóbeli árlejtést tartunk, a melyre a vállalkozni szándékozókat meghívjuk.

Kikiáltási ár 13696 kor. 74 fil.

Az árlejtési feltételek, úgy a vonatkozó terv és költségvetés Opalánka község jegyzői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Opalánka, 1903. október hó 14-én.

Bikár György, **Plávsi Péra,**
jegyző. 2—1 bíró.

Törlesztéses kölcsönöket is

kaphatni ezentúl a **kalocsai főkapta-**lan kezelése alatti alapítványi pénzekből 40, 35, 30, 25, 20, 15, 10 éves időszakokra. Jelentkezni lehet vagy a **főkapitalani alapítványi pénztárnál Kalocsán,** vagy az egyes plebániákon, hol nyomtatott utasítások 3—3 állnak készen.

1486 szám.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Oszivac községben tisedésbe jött lovasrendőri állásra pályázatot hirdettünk.

A lovasrendőr évi fizetése 720 korona, mely utólagos havi részletekben fizettetik ki a községi pénztárból.

A megválasztott felszerelését a községtől kapja, míg ruházatáról maga köteles gondoskodni.

A pályázó hiteles okmányokkal igazolni tartozik, hogy:

- a) magyar honos és bntetlen előéletű;
- b) védkötelezettségének megfelelt s 50. életévét még be nem töltötte;
- c) rendőrségi szolgálatra alkalmas és egészséges testalkatu;
- d) magyarul írni és olvasni tud és a községben divó szerb és német nyelveket legalább szóban bírja.

A magyar nyelven és sajátkezűleg irt kérvények **folyó évi november hó 10-ig** az alulírott községi elöljáróságnál nyújtandok be.

Oszivac, 1903. évi október hó 15-én.

Zsupánszky Lyubó, **Nityatin Mirkó,**
közs. jegyző. közs. bíró.

Pályázat.

Egy a jegyzői teendőkből teljes jártassággal bíró díjnak alkalmazást nyer Parabutty község jegyzői irodájában.

Megelégedésem kiérdemlése esetén hosszabb időre alkalmaztatik.

Díja havonként 66 korona.

Ajánlatokat **folyó hó 30-áig** fogadok el.

Parabuttyon, 1903. október 15-én.

Szalay József,

2—1 jegyző.

A magyar nyelv elsajátítása végett egy német anyanyelvű urileány hosszabb időre teljes ellátást keres oly bácskai keresztény uri családnál, ahol a magyar nyelvet társalgás útján megtanulhatná. Csakis bácskai magyar községben óhajt tartózkodni, lehetőleg Zombor közelében. Az ellátási költségek megjelölésével a szives ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kéri — a hirdető. 4—2

994. szám.

1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1903. évi V. 1207. számú végzése következtében dr. Gaál István zombori ügyvéd által képviselt vagyombukott Scherer Ferenc hagyatéka esődtömege javára leltározott 1292 korona 80 fillérből álló könyvbeli követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1903. évi V. 1207. számú végzése folytán Zomborban a városháza udvarán leendő eszközlésére **1903. évi október hó 29. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1903. évi október hó 14-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tanonc!

A Fernbach és Kleiner-féle vaskereskedésben Apatinban egy jó házból való 13—15 éves keresztény fiú kedvező feltételek mellett azonnal **tanonc**ul felvétetik. 3—3

A Párisi Áruház átalakítása!

Üzletünk, a kitűnő hírnévnek örvendő és megyszerte méltányolt **Párisi Áruháznak** a modern kor követelményeinek megfelelő átalakítása folytán, tisztelettel értesítjük nagyérdemű vevőinket és üzletbarátainkat, hogy az átalakítás tartamára raktáron levő **kitűnő és első minőségű uri és női divatcikkeinket**

jutányos és mélyen leszállított áron

eladásra bocsájtjuk.

Tisztelettel

Tuna Gusztáv és Társa

ZOMBOR, a korszón a nagyfőzsde mellett.

6—3

MINDENNEMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

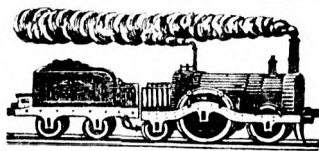
DISZES KIVITELE

A BÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam-vasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI

OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád. Vissza											
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.05	6.55	
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56	
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10
1.51	4.20			5.57	Csantavér		10.21	6.59			6.14
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.01	8.46	12.05	
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48	
3.26	6.17			7.38	O-Kér		8.36	5.11		11.29	
3.44	6.39			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13	
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka—Ó-Becse Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25
5.08	1.58	Békova		8.07	4.58
6.19	3.21	érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40
7.47	5.27	Ada		5.26	2.19
8.10	5.42	Mohol		5.05	2.02
8.30	6.02	Bács-Petrovosszellő		4.39	1.37
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	ind.	4.10	1.10

Oda Szeged-Rókus—Zenta Vissza					
v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.41
4.40	2.23	Röszke	ind.	8.28	5.19
4.58	2.42	érk. HORGOS (136)	ind.	8.07	5.01
5.01	2.50	ind. HORGOS	érk.	7.57	4.49
5.20	3.09	Bács-Martonos		7.39	4.31
5.43	3.32	Ó-Kanizsa		7.25	4.17
6.04	3.54	Adorján		6.56	3.53
6.29	4.19	érk. ZENTA	ind.	6.30	3.28

Oda Szabadka—Baja Vissza					
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind. SZABADKA	érk.	9.29
5.25	2.22	7.18	Csikéria		8.56
6.03	2.54	7.50	Bács-Almás		8.24
6.09	3.00	7.56	Almás		8.19
6.34	3.26	8.25	Bikity-Borsód		7.54
7.08	4.00	8.59	érk. BAJA	ind.	7.17

Oda Baja—Ujvidék Vissza					
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.
4.00		1.15	ind. BAJA	érk.	9.15
4.11		1.25	Baja-szállás		9.08
4.25		1.38	Vaskut		8.53
4.51		2.01	Gara		8.32
5.09		2.16	Rigyica		8.17
5.37		2.39	Sztanisics		8.00
5.56		2.56	Gákova		7.36
6.15		3.14	Nenadies		7.15
6.25		3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér		6.13
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás		6.04
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvár		5.56
3.06	7.30	4.30	Ó-Sztapár		5.42
3.35	7.49	4.49	Bresztovác		5.27
4.05	8.10	5.12	Hódságh		5.02
4.46	8.35	5.37	Parabuty		4.43
5.00	8.49	5.51	Paraga		4.22
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	érk.	4.04
5.54	9.30	6.23	Bulkesz		3.50
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán		3.39
6.50	10.10	7.03	Futtak		3.10
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	ind.	2.45

Oda Szeged-Rókus—Szabadka Vissza											
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röszke		6.42	10.31	3.09	6.52	11.57
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS		6.25	10.18	2.55	6.39	11.44
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics		5.42	9.53	2.24	6.14	11.18
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05

Oda Szabadka—Dálya Vissza											
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24		
5.25	2.26		6.56	Tavankut		6.17		12.37	9.58		
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok		5.53	8.54	12.20	9.40		
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.59		
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.40		
7.03	4.02	7.37		Prigl.-Szent-Iván			7.56	10.58	8.04		
7.17	4.16	7.47		Szóna			7.46	10.42	7.48		
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.30	7.30		
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03		
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.		6.46	9.10	5.50		

Oda Ó-Becse—Ujvidék Vissza											
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44				
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22				
5.27	10.48	5.10	Csurogh		6.15	11.47	7.03				
5.49	11.22	5.32	Zsablya		5.50	11.13	6.37				
6.04	11.45	5.47	Gospodince		5.31	10.44	6.21				
6.30	12.24	6.11	Temerin		5.14	10.20	6.04				
6.39	12.36	6.20	Járek		4.58	9.50	5.46				
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31				
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23				
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00				

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel Vissza											
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
6.37	5.10	ind. UJVIDEK	érk.	6.00	3.01						
7.00	5.38	érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.38						
7.05	5.50	ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.33						
7.31	6.24	Káty		5.06	2.15						
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva		4.43	1.56						
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41						
8.11	7.18	Vilova—Gardinovee		4.04	1.26						
8.24	7.34	Lok		3.48	1.14						
8.37	7.50	érk. TITEL	ind.	3.32	1.00						

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka Vissza											
v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	6.50	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.53	5.40						
7.21	7.13	Telecska		5.30	5.18						
7.41	7.38	Kula		5.18	5.06						
7.53	7.50	Béla-puszta		4.53	4.45						
8.06	8.08	Torzsa		4.39	4.31						
8.32	8.37	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.20	4.12						
8.49	8.55	Szilbás		3.51	3.47						
9.21	9.21	ind. GAJDOBRA	érk.	3.39	3.35						
9.53	9.53	érk. PALÁNKA	ind.	2.55	2.45						

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig tartó éjjeli idő órászámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.